

Aluehallitus

Aika 31.08.2026 klo 09:00 -**Paikka** Teams-kokous**Käsiteltävät asiat**

Asia	Otsikko	Sivu
291	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
292	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
293	Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen	5
294	Ilmoitusasiat	6
295	Muutoskäyttösuunnitelma II 2026	7
296	Kanta-Hämeen hyvinvointialueen neuvolasuunnitelman päivitys	9
297	Vastine tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomuksesta	11
298	Vastaus hyvinvointialuealoitteeseen koskien Hauhon ja Lammin suun terveydenhuollon palveluita	14
299	Vastaus valtuustoaloitteeseen "Jokaisessa palvelupisteessä tulee säilyttää pääsy kiireettömään hammashoitoon"	20
300	Hyvinvointialueesta annetun lain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset	31
301	Muut asiat	32

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Lepola Kaisa	puheenjohtaja
	Alijärvi Pirjo	jäsen
	Bitter Riku	jäsen
	Filatov Tarja	jäsen
	Hellstén Tapani	jäsen
	Honkanen Pasi	jäsen
	Häggman Johanna	jäsen
	Jormanainen Lauri	jäsen
	Lehkonen Helena	jäsen
	Pura Eero	jäsen
	Reima Aapo	jäsen
	Saarenmaa Lotta	jäsen
	Vanttaja Karri	jäsen
Muu	Isosuo Juha	aluevaltuuston puheenjohtaja
	Kylliäinen Kylli	aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja
	Ristavaara Heini	aluevaltuuston 2. varapuheenjohtaja
	Naukkarinen Olli	esittelijä, hyvinvointialuejohtaja
	Savola Jussi	toimialajohtaja
	Tommiska Katja	pöytäkirjanpitäjä, hallintojohtaja

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

18/2026

3

Aluehallitus

31.08.2026

291

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Aluehallitus 31.08.2026

Aluehallituksen kokouskutsusta on säädetty hallintosäännön 139 §:ssä. Hyvinvointialueesta annetun lain 108 §:n 2 momentin mukaan aluehallitus on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä.

**Puheenjohtajan
päättösesitys**

Aluehallitus päättää todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

18/2026

4

Aluehallitus

31.08.2026

292

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Aluehallitus 31.08.2026

Hallintosäännön 159 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

Aluehallituksen pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua hallituksen jäsentä, jollei aluehallitus jonkin asian kohdalla toisin päättä. Tällä kertaa tarkastusvuorossa ovat Helena Lehkonen ja Johanna Häggman (varalla Pirjo Alijärvi).

Puheenjohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää valita kaksi jäsentä tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Päätös

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

18/2026

5

Aluehallitus

31.08.2026

293

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Aluehallitus 31.08.2026

**Puheenjohtajan
päättösesitys**

Aluehallitus päättää hyväksyä tämän kokouksen työjärjestyksen.

Päätös

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

18/2026

6

Aluehallitus

31.08.2026

294

Ilmoitusasiat

Aluehallitus 31.08.2026

1. Aluehallituksen aamukouluasiat

- Palkkausjärjestelmä / henkilöstöjohtaja Johanna Bjerregård Madsen ja projektipäällikkö Milla Ahtiainen

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää merkitä tiedoksi esitetyt ilmoitusasiat.

Päätös

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus

31.08.2026

295**Muutuskäyttösuunnitelma II 2026**

Aluehallitus 31.08.2026
6997/02.02.01/2026

Valmistelija

talousjohtaja Sampo Salo puh. 040 657 6212, sampo.salo(at)omahame.fi

Selostus

Aluevaltuusto on kokouksessaan 16.12.2025 (§ 124) hyväksynyt Kanta-Hämeen hyvinvointialueen talousarvion vuodelle 2026 sekä taloussuunnitelman vuosille 2026–2028. Talousarvio vuodelle 2026 on 95,5 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Aluevaltuusto on kokouksessaan 19.5.2026 (§ 26) hyväksynyt vuoden 2026 ensimmäisen muutostalousarvion (ehdottomat talousarviomuutokset liitteen 1 mukaisesti), jossa tehtiin toimialojen sisäisiä määräraha siirtoja sekä siirtoja perustuen aluehallituksen 2.3.2026 (§95) tekemään päätökseen vammaispalveluiden ja ikääntyneiden asiakasohjauksen tulosalueiden lakkauttamisesta ja näiden palvelukokonaisuuksien siirtämisestä toimialojen välillä. Muutoksilla ei ollut olennaista vaikutusta hyvinvointialueen toimintakatteeseen tai tilikauden tulokseen.

Talousarvion muutuskäyttösuunnitelma II 2026 perustuu aluevaltuuston kokouksessa 19.5.2026 (§ 26) hyväksymään ehdollisiin talousarviomuutoksiin (liite 2), jotka tulevat voimaan, mikäli hyvinvointialueelle myönnetään sen hakema lisäaika alijäämien kattamiseksi. Ehdollinen muutostalousarvio astui voimaan heinäkuussa, kun valtiovarainministeriö hyväksyi Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hakemuksen alijäämien kattamiskauden jatkamisesta vuoteen 2029 saakka (VN/17434/2026). Muutuskäyttösuunnitelma II 2026 on päivitetty vastaamaan hyväksyttyä ehdollista muutostalousarviota 2026.

Hallintosäännön 65 §:n mukaan aluehallitus hyväksyy talousarvioon perustuvan käyttösuunnitelmansa. Muutuskäyttösuunnitelmassa II 2026 kohdennetaan ehdolliset talousarviomuutokset toimialoilta tulosalueille. Muutosten jälkeen hyvinvointialueen ylijäämäksi muodostuu 35 miljoonaa euroa. Toiminnan tavoitteet eivät muutu, lukuun ottamatta ikäihmisten pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyystavoitteen muutosta.

Muutuskäyttösuunnitelma II 2026 on esityslistan liitteenä.
(JS)

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 65 §

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

18/2026

8

Aluehallitus

31.08.2026

Aluehallitus päättää hyväksyä muutuskäyttösuunnitelman II 2026.

Päätös

Täytäntöönpano

Päätösote / talousjohtaja Sampo Salo

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Liitteet

Numero	Otsikko
1	Talousarvion muutuskäyttösuunnitelma II 2026

Aluehallitus

31.08.2026

296**Kanta-Hämeen hyvinvointialueen neuvolasuunnitelman päivitys**

Aluehallitus 31.08.2026
11395/00.01.02.00/2026

Valmistelija

tulosaluejohtaja, Perhekeskuspalvelut Riikka Lammintausta-Mäkelä puh.
040 847 2044, riikka.lammintausta-makela(at)omahame.fi

Selostus

Terveystieteidenhuoltolain (1326/2010) neuvolatoimintaa koskevan 15 §:n mukaisesti hyvinvointialueen vastuulla olevien neuvolapalvelujen toteuttamiseksi tulee laatia aluevaltuustolle valtuustokausittain alueellinen neuvolasuunnitelma. Suunnitelma liitetään osaksi lastensuojelulain 12 §:n 3 momentin mukaista alueellista lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa ja se tulee tarkistaa tarvittaessa.

Edeltävä, Kanta-Hämeen hyvinvointialueen ensimmäinen neuvolasuunnitelma laadittiin vuosille 2023–2025 ja se hyväksyttiin aluevaltuustossa 5.9.2023 § 66. Kanta-Hämeen hyvinvointialueen ensimmäinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma hyväksyttiin aluevaltuustossa 18.02.2025 § 4. Tuolloin todettiin, että neuvolasuunnitelma tullaan päivittämään myöhemmin.

Ennen varsinaista päätöksentekokäsittelyä pyydettiin vaikuttamistoimielimiltä huomiot ja kannanotot neuvolasuunnitelmaan. Mitään muutosesityksiä suunnitelman sisältöön ei tuotu esille.

Integraatiovaliokunta käsitteli 23.4.2026 (§ 26) neuvolasuunnitelmaa osana palveluintegraation seurantaan sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvien ohjelmien ja suunnitelmien valmisteluun, seurantaan ja arviointiin liittyvän tehtävänsä vuoksi. Integraatiovaliokunta merkitsi suunnitelman tiedoksi osana sille annettua seurantatehtävää. Lisäksi integraatiovaliokunta kiinnitti huomiota siihen, että integraation ja yhteisiasiakkuuden edistäminen voisi näkyä neuvolasuunnitelmassa vahvemmin, ja että neuvola voi tarjota myös omaa erityisosaamistaan muille toimijoille. Integraation ja yhteisiasiakkuuden edistäminen on kuvattu suunnitelmassa erityisesti luvussa 7.4 Monialaiset toimintamallit, luvussa 8 Ryhmätoiminta ja ryhmäneuvola, luvussa 9 Digitaaliset palvelut ja luvussa 11 Yhteistyötahot. Neuvolan erityisosaamisen tarjoaminen muille toimijoille toteutuu näiden monialaisten toimintamallien kautta.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen neuvolasuunnitelman laatimiseen on osallistunut perhekeskusylilääkäri, kasvun ja kehityksen tuen lähijohtajia sekä vastuusterveydenhoitajia. Neuvolasuunnitelmatyöryhmän puheenjohtajana on toiminut perhekeskusylilääkäri Anu Mähönen.

Aluehallitus

31.08.2026

Neuvolapalvelut ovat olleet suuressa murroksessa viimeisten vuosikymmenten ajan, sillä yhteiskunnan muuttuttua myös tarvittava neuvolapalvelu on muuttunut. Palvelutarpeen määrä vaikuttaa lisääntyneen. Tämän päivän neuvoloissa työskentelevät oman erikoisalansa asiantuntijat pyrkien vastaamaan asiakkaitten moninaisiin kysymyksiin huomioiden koko perheen terveys, hyvinvointi ja jaksaminen. Universaaleissa neuvolapalveluissa kohdataan lähes kaikki raskaana olevien perheet, vauvat ja leikki-ikäiset vanhempineen sekä iso osa perhesuunnittelu-neuvontaa hakevista asiakkaista. Neuvolatoimintaa arvostetaan, ja työntekijöiden osaamiseen luotetaan.

Tässä neuvolasuunnitelmassa kuvataan Kanta-Hämeen hyvinvointialueen neuvolatoimintaa ja neuvolatoiminnan arvoista nousevia painopistealueita osana perhekeskuksen monialaisia palveluita. Äitiys- ja lastenneuvolan toimintaohjelmat on yhtenäistetty, ja niitä noudatetaan koko alueella hyvinvointialueen strategisten arvojen mukaisesti vaikuttavuuteen, rohkeuteen, yhdenvertaisuuteen ja asiakaslähtöisyyteen panostaen.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen neuvolasuunnitelma 2026 – 2028 on liitteenä.
(MP-J)

Toimivallan peruste

Terveystieteiden laaki (1326/2010) 15 §

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan Kanta-Hämeen hyvinvointialueen neuvolasuunnitelman 2026 – 2028.

Päätös**Täytäntöönpano**

Päätösesitys / aluevaltuusto

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
2	LUONNOS_K_H_neuvolasuunnitelma_2026_2028

Aluehallitus

31.08.2026

297**Vastine tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomuksesta**

Aluehallitus 31.08.2026
10947/00.03.00/2026

Valmistelija

toimialajohtaja Jussi Savola, puh. 040 330 5512,
jussi.savola(at)omahame.fi

Selostus

Tarkastuslautakunta on kokouksessaan 21.5.2026 § 37 hyväksynyt vuoden 2025 arviointikertomuksen. Aluevaltuusto on käsitellyt asiaa 9.6.2026 § 35 ja päätti merkitä vuoden 2025 arviointikertomuksen tiedoksi ja että aluehallitus antaa aluevaltuustolle hyvinvointialuelain mukaisen vastineen arviointikertomuksessa esitettyihin kysymyksiin syyskuun loppuun mennessä.

Arviointikertomuksen toisessa luvussa tarkastuslautakunta esittää neljä kysymystä aluehallitukselle. Kysymykset ovat seuraavat:

Kysymys 1

Aluevaltuusto asetti talousarviossa koko hyvinvointialuetta koskevaksi sitovaksi avaintulokseksi onnistumiskeskustelujen käymisen. Keskustelujen toteuma oli tilikaudella 74 %, kun tavoite oli 100. Pelastustoimessa toteuma oli 47 %, jossa edelleen ensihoidossa 25 %.

Tarkastuslautakunta kysyy, mitkä tekijät estävät käymästä keskustelut tavoitteen mukaisesti? Mitä vaikutuksia onnistumiskeskustelun käymättä jättämisellä on? Miten jatkossa varmistutaan aluevaltuuston tahtotilan toteutumisesta?

Kysymys 2

Vuoden 2025 tilinpäätöksessä ei ole edellisten vuosien tapaan raportoitu konserniyhteisöille asetettujen talousarviotavoitteiden toteutumista. Esimerkiksi Oma Hämeen Tukipalvelut Oy:lle asetettiin tavoitteet kannattavuudelle, palvelun laadulle, kilpailukykyiselle hinnalle, sidosyksikköasemalle ja markkinoiden yleiselle hintatasolle.

Tarkastuslautakunta kysyy, miten nämä tukipalveluyhtiön tavoitteet toteutuivat ja miten niitä on mitattu?

Kysymys 3

Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmä on ollut useissa kilpailutuksissa ja päätöksissä, mutta yhtenäistä järjestelmää ei ole toistaiseksi saatu

Aluehallitus

31.08.2026

käyttöön. Hankintaprosessien keskeytykset, sopimuksen purku sekä markkinaoikeuden ratkaisu ovat johtaneet tilanteeseen, jossa hyvinvointialue toimii väliaikaisilla ja hajanaisilla järjestelmäratkaisuilla samalla, kun lainsäädäntö edellyttää sosiaalihuollon asiakastietojen siirtämistä Kanta palveluihin viimeistään 1.9.2026.

Millä konkreettisilla toimenpiteillä hyvinvointialue varmistaa, että se pystyy täyttämään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain (703/2023) mukaiset velvoitteet määräajassa, erityisesti sosiaalihuollon Kanta-liittymisen, asiakasasiakirjojen määrämuotoisen kirjaamisen, asiakastietojen tietoturvan sekä asiakkaiden tiedonsaantioikeuden toteutumisen?

Kysymys 4

ADHD-potilaiden määrä on kasvussa. ADHD-potilaiden seurannan painottuminen Kanta Hämeessä kouluterveydenhuollon tehtäväksi poikkeaa valtakunnallisista hoitosuosituksista ja kouluterveydenhuollolle asetetusta perustehtävästä. Vaikka nykyinen toimintamalli olisikin lapsen ja perheen näkökulmasta koettu Oma Hämeessä toimivaksi, se nojaa palvelurakenteeseen, jonka resursointi ja mitoitus eivät välttämättä huomioi sairaanhoitoa.

Miten varmistetaan, että ADHD-potilaiden hoidon vastuunjako on tarkoituksenmukainen ja hoidon seuranta toteutuu laadukkaasti? Miten varmistetaan, että kouluterveydenhuollon resurssit, mitoitus ja lakisääteiset perustehtävät eivät vaaranna ADHD-potilaiden määrän kasvaessa?

Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmän uudistaminen on ollut hyvinvointialueella usean vuoden ajan käynnissä oleva strategisesti merkittävä kokonaisuus. Tavoitteena on yhtenäinen ja lainsäädännön vaatimukset täyttävä asiakastietojärjestelmä. Hankkeen eteneminen on viivästynyt, kun hyvinvointialue purki vuonna 2024 Mediconsult Oy:n Saga-järjestelmää koskeneen hankintasopimuksen ja vuonna 2025 yhteistyössä Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa toteutetussa uudessa hankinnassa tehty hankintapäätös kumottiin markkinaoikeudessa. Yhtenäisen järjestelmän käyttöönoton viivästyttyä hyvinvointialue on turvannut sosiaalihuollon lakisääteisten Kanta-velvoitteiden toteutumista kehittämällä ja päivittämällä käytössä olevia asiakastietojärjestelmiä. Kanta-velvoitteiden toteutuminen, tunnistetut poikkeamat sekä niiden korjaamiseksi toteutetut ja suunnitellut toimenpiteet kuvataan tarkemmin liitteenä olevassa vastineessa.

Hyvinvointialueesta annetun lain 125 §:n 5 momentin mukaan aluehallitus antaa aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Aluehallitus

31.08.2026

Lautakunnat ovat käsitelleet tarkastuslautakunnan arviointikertomusta. Lautakuntien päätökset ovat liitteenä.

Arviointikertomuksen muut havainnot otetaan huomioon toimialojen kehitystyössä.

Konserni- ja tukipalvelujen toimiala on valmistellut vastineen tarkastuslautakunnan esittämiin kysymyksiin. Vastine on liitteenä. (JS)

Toimivallan peruste

Laki hyvinvointialueesta (611/2021) 125.5 §

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää antaa tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta liitteenä olevan vastineen ja toimittaa sen edelleen aluevaltuustolle tiedoksi.

Päätös**Täytäntöönpano**

Asiaote / tarkastuslautakunta
Päätösesitys / aluevaltuusto

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
3	Aluehallituksen vastine tarkastuslautakunnalle
4	Pöytäkirjanote Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta 25.8.2026 § 58
5	Pöytäkirjanote Elämänkaarilautakunta 26.8.2026 § 67
6	Pöytäkirjanote Turvallisuuslautakunta 27.8.2026 § 38

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 51	16.06.2026
Aluehallitus		31.08.2026

298**Vastaus hyvinvointialuealoitteeseen koskien Hauhon ja Lammin suun terveydenhuollon palveluita**

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta 16.06.2026 § 51

Valmistelija

suun terveydenhuollon tulosaluejohtaja Laura Nikkarila, puh. 040 330 5664, laura.nikkarila(at)omahame.fi, terveydenhuollon toimialajohtaja Jarmo Lappalainen, puh. 040 330 5510, jarmo.lappalainen(at)omahame.fi

Selostus

Hauhon Pitäjä ry:n, Hauhon sosiaali- ja terveystieteiden seurantaryhmä, Sydänlammin kyläyhdistys ry:n ja Lammin sosiaali- ja terveystieteiden seurantaryhmä ovat tehneet 15.3.2026 päivätyn hyvinvointialuealoitteen.

Hyvinvointialuealoitteessa esitetään, että aluevaltuusto muuttaa 9.4.2024 tekemäänsä päätöstä säilyttää suun terveydenhuollon palvelut Hauholla ja Lammilla nykyisissä tai vastaavissa kiinteissä tiloissa.

Aloitteessa on tuotu esille, että aloitteen tekijöiden mielestä palveluverkkopäätöksen mukaista suun terveydenhuollon vaiheittaista keskittämistä kolmeen palvelukeskukseen vuoteen 2030 mennessä ei tulisi tehdä Lammin ja Hauhon hammashoitoloiden osalta.

Hyvinvointialuelain (611/2021) 30 §:n mukaan hyvinvointialueen jäsenellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet. Aloitteessa on oltava kunkin aloitteen tekijän osalta perusteet, joista käy ilmi hyvinvointialueen jäsenyys. Aloitetta käsiteltäessä hyvinvointialueen on varattava aloitteen tekijöiden edustajille tilaisuus tulla kuulluiksi.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosäännön 162 §:n mukaan aloitteen käsittelee se hyvinvointialueen viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa.

Suun terveydenhuollon tulosalueen vastaus hyvinvointialuealoitteeseen, käsittelyn etenemisen aikataulu ja informointi kuulemisesta on toimitettu aloitteen tekijöiden yhteyshenkilölle 22.5.2026. Kuulemisvastaus on pyydetty 8.6.2026 klo 12.00 mennessä. Aloitteen tekijöiden yhteyshenkilö on toimittanut kuulemislausunnon määräaikaan mennessä, 7.6.2026.

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 51

16.06.2026

31.08.2026

Suun terveydenhuollon tulosalueen vastauksen ydinsisältö painottuu siihen, että palveluverkkopäätöstä edeltävästi joulukuussa 2023 aluevaltuusto on tehnyt päätöksen niistä määrittelyperiaatteista, jotka ohjaavat palveluverkon rakentamista Kanta-Hämeen hyvinvointialueella. Palveluverkkopäätös pohjautuu näihin määrittelyperiaatteisiin. Tulosalueen vastauksessa todetaan, että nämä määrittelyperiaatteet ovat edelleen olemassa ja vastauksessa on kuvattu niiden vaikutusta osana suun terveydenhuollon palveluita.

Kuulemislausunnon ydinsisältö on, että suun terveydenhuollon järjestämisessä tulisi ottaa aikalisä. Pitäjien hammashoitoloiden tarve tulisi arvioida vuoteen 2030 mennessä. Aloitteentekijät esittävät mietittäväksi, onko johtavien viranhaltijoiden esittämä Hauhon ja Lammin hammashoitoloiden alasajo perusteltu ja voidaanko näiden hyvinvointialueen osien palvelutarve toteuttaa liikkuvalla yksiköllä ja Hämeenlinnaan keskitettävillä palveluilla. Näkökulma, jota vaaditaan, on yhdenvertaisuus.

Suun terveydenhuollon tulosalue nostaa vielä esiin sen, että tulosalueen palveluita ei hyvinvointialueella enää ole järjestetty kuntapohjaisella mallilla, vaan kaikki alueen palvelut ovat jokaisen alueen asukkaan käytössä. Kunnittain ei voida laskea henkilöstömitoituksia, sillä vastaanottoaikoja annetaan yli vanhojen kuntarajojen asiakkaan yksilöllisen hoidontarpeen mukaan.

Johtopäätöksenä edelleen ilmaistaan, että palveluverkkopäätöksessä (9.4.2024, §30) todetaan, että suun terveydenhuollon palvelut voidaan koota kolmeen palvelukeskukseen vaihteittain vuoteen 2030 mennessä. Palveluverkkopäätöksen pohjana ovat toimineet palveluverkon määrittelyperiaatteet, jotka on päätetty aluevaltuustossa 19.12.2023. Nämä palveluverkon aluevaltuuston määrittelemät periaatteet ovat edelleen voimassa. Niiden perusteella suun terveydenhuollon osalta ei nähdä perusteita sille, miten Hauhon ja Lammin hammashoitolat voitaisiin jättää palvelukeskusten ulkopuolelle. Se ei toteuttaisi poliittisesti päätettyjä palveluverkon määrittelyperiaatteita ja aivan erityisesti niistä kohtaa 6.5 Terveyspalvelut (s.25/28): ”Kalliita laiteinvestointeja ja tukipalveluita vaativat toiminnot kootaan palvelukeskuksiin.”

Liitteenä ovat hyvinvointialuealoite ja suun terveydenhuollon tulosalueen vastaus hyvinvointialuealoitteeseen.

Oheismateriaalina ovat suun terveydenhuollon tulosalueen palvelukuvaus, kuulemislausunto 7.6.2026 ja palveluverkon määrittelyperiaatteet.

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 12.4 § kohta 4 ja 162 §

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 51

16.06.2026

31.08.2026

Terveidenhuollon toimialajohtajan päättösesitys

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta

1. päättää hyväksyä omalta osaltaan hyvinvointialuealoitteeseen annetun vastauksen ja esittää sen aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi

2. toteaa omalta osaltaan hyvinvointialuealoitteen käsittelyn päättyneeksi.

Käsittely

Keskustelun aikana Eija Saksala teki Minna Laxin, Sari Auvisen, Mikko Kauton ja Otto Erikssonin kannattamana seuraavan muutosesityksen:

"Ehdotan, että terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta päättää hyväksyä omalta osaltaan hyvinvointialuealoitteen ja esittää sen hyväksymistä edelleen aluehallitukselle ja aluevaltuustolle."

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, jota ei voitu yksimielisesti hyväksyä, teki puheenjohtaja seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat käsittelyn pohjana olevaa toimialajohtajan esitystä, äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Eija Saksalan muutosesitystä äänestävät EI. Puheenjohtaja esitti, että äänestys toimitetaan nimenhuutona. Puheenjohtajan esitykset hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Kranni, Närkki, Pellinen, Haapanen, Järvinen, Viitanen) ja 7 EI-ääntä (Auvinen, Eriksson, Kautto, Lax, Räsänen, Saksala, Salmi). Puheenjohtaja totesi Eija Saksalan muutosesityksen tulleen hyväksytyksi ja terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunnan päätökseksi.

Päätös

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta päätti Eija Saksalan muutosesityksen mukaisesti hyväksyä omalta osaltaan hyvinvointialuealoitteen, ja esittää sen hyväksymistä edelleen aluehallitukselle ja aluevaltuustolle.

Mikko Räsänen saapui tämän asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Suun terveydenhuollon tulosaluejohtaja Laura Nikkarila oli asiantuntijana läsnä kokouksessa esittelemässä hyvinvointialuealoiteasiaa koskien

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 51

16.06.2026

31.08.2026

Hauhon ja Lammin suun terveydenhuollon palveluita, ja hän poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 31.08.2026
3937/00.01.03.00/2026

Valmistelija

toimialajohtaja Jussi Savola puh. 040 330 5512,
jussi.savola(at)omahame.fi

Selostus

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta käsitteli 16.6.2026 § 51 hyvinvointialuealoitteen, jossa esitetään aluevaltuuston 9.4.2024 tekemän palveluverkkopäätöksen muuttamista siten, että suun terveydenhuollon palvelut säilytetään Hauholla ja Lammilla nykyisissä tai vastaavissa kiinteissä tiloissa. Lautakunta päätti äänestyksen jälkeen hyväksyä aloitteen omalta osaltaan ja esittää sen hyväksymistä edelleen aluehallitukselle ja aluevaltuustolle.

Hyvinvointialuealoitteen käsittelee hallintosäännön 162 §:n mukaan se hyvinvointialueen viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Aloite kohdistuu aluevaltuuston tekemään palveluverkkopäätökseen, minkä vuoksi asia saatetaan aluevaltuuston käsiteltäväksi.

Aloitteen tekijöille on hyvinvointialuelain 30 §:n mukaisesti varattu tilaisuus tulla kuulluiksi. Aloitteen tekijöille toimitettiin 22.5.2026 suun terveydenhuollon tulosalueen vastaus sekä tieto asian käsittelyn etenemisestä. Kuulemislausunto saapui 7.6.2026.

Aluevaltuuston 9.4.2024 tekemä palveluverkkopäätös perustuu aluevaltuuston 19.12.2023 hyväksymiin palveluverkon määrittämisperiaatteisiin. Suun terveydenhuollon kannalta keskeisen periaatteen mukaan kalliita laiteinvestointeja ja tukipalveluja vaativat toiminnot kootaan palvelukeskuksiin. Nämä määrittämisperiaatteet ovat edelleen voimassa.

Suun terveydenhuollon palveluverkon muutoksella tavoitellaan palvelujen järjestämistä suuremmissa toimintayksiköissä siten, että henkilöstöä, tiloja, laitteita ja tukipalveluja voidaan käyttää tarkoituksenmukaisesti. Suurempiin yksiköihin kokoamisen arvioidaan parantavan henkilöstön

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 51

16.06.2026

31.08.2026

yhteiskäyttöä ja toiminnan jatkuvuutta sekä mahdollistavan muun muassa monihuonemallien, konsultaatioiden ja laajemman kuvantamisen tehokkaamman hyödyntämisen.

Fyysisten palvelupisteiden vähentäminen ei tarkoita sitä, että suun terveydenhuollon palvelujen saatavuudesta Hauhon ja Lammin alueella luovuttaisiin. Palveluja tuotetaan kiinteiden toimipisteiden lisäksi liikkuvina ja siirrettävinä palveluina sekä soveltuvin osin digitaalisina palveluina. Siirrettävässä hammashoituhuoneessa voidaan toteuttaa tavanomaisia hammashoitotoimenpiteitä esimerkiksi koulun läheisyydessä.

Aloitteessa esitetyt palvelujen saavutettavuutta, alueellisia olosuhteita ja yhdenvertaisuutta koskevat näkökohdat ovat palvelujen järjestämisessä merkityksellisiä. Yhdenvertaisuus ei kuitenkaan edellytä samanlaista fyysistä palveluverkkoa hyvinvointialueen kaikissa osissa, vaan palvelujen järjestämistapaa voidaan arvioida väestön tarpeiden ja palvelukokonaisuuden perusteella. Hallintolain 6 § edellyttää viranomaiselta tasapuolista ja johdonmukaista harkintaa. Ratkaisujen tulee perustua hyväksyttäviin ja objektiivisiin perusteisiin.

Aloitteen hyväksyminen merkitsisi poikkeamista koko hyvinvointialuetta varten hyväksytyistä palveluverkon määrityspäätöksistä Hauhon ja Lammin osalta. Aloitteen käsittelyn yhteydessä ei ole tullut esille sellaista uutta selvitystä tai sellaisia muuttuneita olosuhteita, joiden perusteella aluevaltuuston aikaisempaa palveluverkkoratkaisua olisi perusteltua muuttaa näiden kahden palvelupisteen osalta. Poikkeamisen tulisi lisäksi olla perusteltavissa suhteessa muiden alueiden ja palvelupisteiden kohteluun.

Palveluverkon toimeenpano on jo käynnissä vuonna 2024 tehdyn päätöksen mukaisesti. Suun terveydenhuollon palvelukuvauksen mukaan ensimmäiset muutokset toteutetaan vuonna 2026 Hämeenlinnan seudulla, tämän jälkeen Forssan ja myöhemmin Riihimäen seudulla. Palveluverkkopäätöksen muuttaminen yksittäisten palvelupisteiden osalta vaikuttaisi siten myös jo käynnissä olevaan koko palveluverkon toimeenpanoon.

Edellä esitetyillä perusteilla aluevaltuuston 9.4.2024 tekemän palveluverkkopäätöksen muuttamiseen Hauhon ja Lammin suun terveydenhuollon palvelujen osalta ei ole perusteita. Palvelujen saatavuus ja saavutettavuus tulee kuitenkin turvata myös näillä alueilla osana palveluverkkopäätöksen toimeenpanoa.
(JS)

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 51

16.06.2026

31.08.2026

Hyvinvointialuejohtajan päättösesitys

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä hyvinvointialuealoitteeseen laaditun vastauksen;
2. todeta, ettei aloitteessa tai sen käsittelyn yhteydessä ole tullut esille sellaista uutta selvitystä tai sellaisia muuttuneita olosuhteita, joiden perusteella aluevaltuuston 9.4.2024 § 30 tekemää palveluverkkopäätöstä olisi perusteltua muuttaa Hauhon ja Lammin suun terveydenhuollon palvelujen osalta;
3. esittää aluevaltuustolle, ettei palveluverkkopäätöstä muuteta aloitteessa esitetyllä tavalla ja että suun terveydenhuollon palvelut järjestetään aluevaltuuston hyväksymien palveluverkon määräysperiaatteiden ja palveluverkkopäätöksen mukaisesti siten, että palvelujen lainmukainen saatavuus ja saavutettavuus turvataan myös Hauhon ja Lammin alueella sekä
4. esittää aluevaltuustolle, että se toteaa hyvinvointialuealoitteen loppuun käsittelyksi.

Päätös

Täytäntöönpano

Päättösesitys / Aluevaltuusto

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
7	Hyvinvointialuealoite
8	Suun terveydenhuollon tulosalueen vastaus hyvinvointialuealoitteeseen
9	Liite 1 Suun terveydenhuollon tulosalueen palvelukuvaus

Oheismateriaali

Otsikko
Kuulemislausunto 7.6.2026 Hauhon ja Lammin hyva-aloite Hauho ja Lammi hammashoitolat liitteineen
Palveluverkon määräysperiaatteet

Aluevaltuusto	§ 31	19.05.2026
Aluehallitus	§ 238	08.06.2026
Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 59	25.08.2026
Aluehallitus		31.08.2026

299**Vastaus valtuustoaloitteeseen "Jokaisessa palvelupisteessä tulee säilyttää pääsy kiireettömään hammashoittoon"**

Aluevaltuusto 19.05.2026 § 31

Selostus

Valtuuston kokouksessa 19.5.2026 on jätetty valtuustoaloite jokaisessa palvelupisteessä tulee säilyttää pääsy kiireettömään hammashoittoon.

Aloitteen on allekirjoittanut Veli-Antti Silpola, Leena Suojala, Kristiina Ruuskanen, Mika Walkamo, Päivi Kankaanmäki, Lotta Saarenmaa, Heini Ristavaara, Johanna Häggman, Merja Taponen, Eija Saksala, Johanna Wiisak, Marianne Mänki, Matti Alanko, Harri Aaltonen, Pasi Honkanen, Mika Lartama, Vuokko Syväntö, Elise Oikari, Sari Auvinen, Tarja Kirkkola-Helenius, Juhani Lehto, Anne Kisonen, Marko Mustiala, Kari Masalin, Timo Viitanen, Salla Fagerström, Kylli Kylliäinen, Mia Heinonen, Terhi Lehtonen, Tuomas Koskinen ja Ehab Abouessa.

Valtuustoaloite:

"Me allekirjoittaneet olemme huolissamme hyvinvointialueen suunnitelmista sulkea nykyisten palvelupisteiden hammashoitotilat ja siirtää niiden toiminnot osaksi suurempia palvelukeskuksia. Tämä suunnitelma tulee asettamaan erityisesti palvelupisteiden vaikutusalueella asuvat hyvinvointialueen asukkaat eriarvoiseen asemaan ja pitkällä aikavälillä nostamaan asukkaiden, yhteiskunnan ja hyvinvointialueen kuluja.

Julkisilla kulkuneuvoilla kulkeminen palvelukeskuksiin syrjemmiltä seuduilta on vaikeaa ja aikaa vievää. Riippuen ajanvarauksen kellonajasta ja julkisen liikenteen aikatauluista hammashoitokäyntiin saattaisi kulua pahimmassa tapauksessa koko päivä. Vaihtoehto julkiselle liikenteelle on oman auton tai taksin käyttö. Molemmista aiheutuu huomattavia kuluja. Korkeiden kulujen lisäksi taksilla kulkemista vaikeuttaa taksipalvelujen heikko ja epävarma saatavuus erityisesti maaseutualueella. Hyvin monesti olisi turvauduttava omaan ajoneuvoon.

Lisääntyvä autoliikenne on erittäin epäekologista. Vaikka Oma Hämeellä ei ole ekologisuuteen liittyvää ohjelmaa tai julkilausuttuja tavoitteita, on yksityisautoilua voimakkaasti lisäävien päätösten teko epäeettistä.

Aluevaltuusto	§ 31	19.05.2026
Aluehallitus	§ 238	08.06.2026
Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 59	25.08.2026
Aluehallitus		31.08.2026

Pitkästä etäisyydestä koituu kuluja yhteiskunnalle lisääntyvien työstä poissaolojen takia. Pienyrittäjä voi joutua sulkemaan liikkeensä vähintään puoleksi päiväksi ja isompienkin yritysten toiminta häiriintyy poissaolojen vuoksi. Hukattu aika, lisääntyvät poissaolot työstä ja huomattavat matkakulut tulevat kertymään epätasaisesti hyvinvointialueen asukkaiden kesken. Suun sairaudet polarisoituvat eli hoidon tarve kasaantuu tietyille väestöryhmille ja henkilöille enemmän kuin toisille.

Oma Häme on Kanta-Hämeen alueellisessa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassaan vuosille 2025–2028 sitoutunut varmistamaan lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin lisääntymistä palveluiden yhdenmukaistamisella ja oikea-aikaisuudella. Kanta-Hämeen alueellisessa ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmassa vuosille 2025–2028 todetaan tulevaisuuden tarpeena tehostettu ennaltaehkäisy: ”Tulevaisuudessa on tärkeää panostaa entistä enemmän ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin ja oikea- aikaiseen hoitoon.” **Palveluiden siirtäminen kauemmas niiden käyttäjistä ja saavutettavuuden heikentäminen on ristiriidassa erityisesti hoidon oikea-aikaisen toteutumisen kanssa.**

Joidenkin hammashoitoloiden täyttöaste on korkea, eli ajanvarauskirjat ovat täynnä. Hoitoprosessit ovat samat kuin hyvinvointialueen muissakin hoitoloissa. Hoituhuoneiden osalta täyttöaste riippuu käytettävissä olevasta rahoituksesta eli siitä, paljonko ammattilaisia hyvinvointialue voi palkata. Rekrytointivaikeuksia ei ole sen enempää kuin kantakaupungissakaan.

Suuriin yksiköihin siirtymistä on perusteltu muun muassa paremmalla työvoiman saatavuudella. Tämä on kyseenalainen väite, eikä perustu näyttöön. Pikemminkin monesti pienehkö terveydenhuollon yksikkö on joustava ja toimiva, ja henkilökunta viihtyy ja pysyy siellä.

Pitkästä välimatkasta potilaille koituvia haittoja hyvinvointialue on suunnitellut kompensoitavan liikkuvalla hammashoitoyksiköllä ja erilaisilla toimintamalleilla, joissa potilaalle varattu aika joustaa hoidon tarpeen mukaan ja yhdellä hoitokäynnillä voidaan tehdä enemmän toimenpiteitä (ns. kerralla kuntoon - tai kerralla enemmän -malli). Liikkuva hammashoitoyksikkö on toimiva lisä hyvinvointialueen hammashoitoloille, ja siitä on pilotissa saatu hyviä kokemuksia. Sillä kannattaa toteuttaa esimerkiksi koululaisten ikäkausittaiset suun tutkimukset ja terveystarkastukset. Liikkuva yksikkö ei kuitenkaan korvaa hammashoitola.

Pitkä hoitokäynti ja useat toimenpiteet vaativat fyysisesti ja henkisesti paljon; kykyä olla paikallaan pitkän aikaa, noudattaa ohjeita ja sietää

Aluevaltuusto	§ 31	19.05.2026
Aluehallitus	§ 238	08.06.2026
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 59	25.08.2026
Aluehallitus		31.08.2026

epämukavuutta. Näitä kykyjä puuttuu haavoittuvimmilta potilasryhmiltä, eli esimerkiksi lapsilta, kehitysvammaisilta, yleissairailta ja vanhuksilta. Tämän vuoksi tällainen malli ei hyödytä niitä, jotka kärsivät pitkästä etäisyydestä eniten.

Pidemmät välimatkat ja vaikeampi saavutettavuus hammashoitoon pääsemisessä aiheuttavat sen, että yhä useampi jättää hakeutumatta hoitoon kokonaan, tai hakeutuu sinne vain viimeisessä hädässä. Tämä lisää hammasperäisten vakavien infektioiden ilmaantuvuutta ja hyvinvointialueen kuluja erikoissairaanhoidossa. Hoitamattomat suun krooniset tulehdukset haittaavat useiden yleissairauksien, muun muassa diabeteksen ja sydän- ja verisuonisairauksien hoitotasapainoa. Myös tästä tulee aiheutumaan kulujen kasvuun toisaalla, yleisterveyden vastaanotoilla sekä perus- että erikoissairaanhoidossa.

Hyvä suun omahoito, säännöllinen hammashoito ja ajoissa hoitoon hakeutuminen ovat tärkeimpiä keinoja ehkäistä vakavia hammasperäisiä tulehduksia ja muiden sairauksien komplisoitumisesta johtuvia kuluja. Nämä onnistuvat vain, jos suun terveydenhuolto on helposti saavutettavaa kaikille.

Esitämme siis, että jokaisessa palvelupisteessä tulee säilyttää kiinteä hammashoitola ja pääsy kiireettömään hammashoitoon.”

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 132 §

Puheenjohtajan päätösesitys

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kokouksessa jätetyn valtuustoaloitteen ja lähettää sen aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano**Muutoksenhaku**

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluevaltuusto	§ 31	19.05.2026
Aluehallitus	§ 238	08.06.2026
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 59	25.08.2026
Aluehallitus		31.08.2026

Valmistelija hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi

Selostus Aluevaltuuston kokouksessa 19.5.2026 on jätetty valtuustoaloite valtuustoaloite "Jokaisessa palvelupisteessä tulee säilyttää pääsy kiireettömään hammashoittoon".
(JS)

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 132 §

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen terveydenhuollon toimialalle valmisteltavaksi.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta 25.08.2026 § 59

Valmistelija suun terveydenhuollon tulosaluejohtaja Laura Nikkarila, puh. 040 330 5664, laura.nikkarila(at)omahame.fi

Selostus Aluevaltuuston kokouksessa 19.5.2026 on jätetty valtuustoaloite, jossa esitetään, että jokaisessa palvelupisteessä säilytetään kiinteä hammashoitola ja pääsy kiireettömään hammashoittoon. Aloitteen mukaan palvelujen keskittäminen suurempiin palvelukeskuksiin heikentäisi erityisesti kauempana palvelukeskuksista asuvien palvelujen saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta. Aloitteen vaatimus on, että jokaisessa palvelupisteessä säilytetään kiinteä hammashoitola.

Aluevaltuusto	§ 31	19.05.2026
Aluehallitus	§ 238	08.06.2026
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 59	25.08.2026
Aluehallitus		31.08.2026

Aloitteessa tuodaan perustellusti esille palvelujen saavutettavuuteen liittyviä näkökohtia. Pitkät etäisyydet, julkisen liikenteen puutteet sekä eri väestöryhmien erilaiset mahdollisuudet liikkua palveluihin ovat tekijöitä, jotka hyvinvointialueen tulee ottaa huomioon palveluja järjestäessään. Erityistä huomiota on kiinnitettävä niiden henkilöiden asemaan, joille pitkät matkat tai muut palvelujen käyttöön liittyvät esteet voivat tosiasiallisesti vaikeuttaa palvelujen saamista.

Aloitteessa esitetyistä saavutettavuutta koskevista näkökohdista ei kuitenkaan seuraa, että jokaisessa nykyisessä palvelupisteessä tulisi säilyttää kiinteä hammashoitola.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 4 § mukaan hyvinvointialueen on suunniteltava ja toteutettava palvelut asiakkaiden tarpeiden edellyttämällä tavalla. Palvelut on toteutettava yhdenvertaisesti, yhteen sovitettuina palvelukokonaisuuksina sekä väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita. Palveluja voidaan kuitenkin koota suurempiin kokonaisuuksiin, jos palvelujen saatavuuden ja laadun turvaaminen edellyttävät erityisosaamista, kalliita investointeja tai jos palvelujen tarkoituksenmukainen, kustannusvaikuttava ja tehokas toteuttaminen sitä edellyttää.

Lainsäädäntö ei siten edellytä nykyisen toimipisteverkon tai tietyn palvelun säilyttämistä kiinteänä palveluna kullakin paikkakunnalla. Arvioinnin kohteena on palvelujen muodostama kokonaisuus ja erityisesti palvelujen tosiasiallinen saatavuus ja saavutettavuus.

Aluevaltuusto on 19.12.2023 hyväksynyt koko hyvinvointialuetta koskevat palveluverkon määrittämisperiaatteet ja 9.4.2024 niiden perusteella palveluverkkopäätöksen. Suun terveydenhuollon palvelujen vaihteellinen kokoaminen palvelukeskuksiin perustuu näihin koko hyvinvointialuetta koskeviin periaatteisiin. Yhden keskeisen määrittämisperiaatteen mukaan kalliita laiteinvestointeja ja tukipalveluja vaativat toiminnot kootaan palvelukeskuksiin.

Palveluverkkoratkaisun perusteet eivät ole yksinomaan taloudellisia. Suun terveydenhuolto edellyttää merkittäviä laiteinvestointeja, välinehuoltoa, logistiikkaa ja muuta tukipalvelurakennetta. Suuremmissa toimintayksiköissä henkilöstöä, tiloja ja laitteistoa voidaan käyttää joustavammin. Suun terveydenhuollon palvelukuvauksen mukaan palvelujen kokoaminen suurempiin yksiköihin tukee henkilöstön yhteiskäyttöä ja toiminnan jatkuvuutta, vähentää henkilöstön toimipisteiden välisiä siirtymiä sekä parantaa mahdollisuuksia henkilöstön väliseen

Aluevaltuusto	§ 31	19.05.2026
Aluehallitus	§ 238	08.06.2026
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 59	25.08.2026
Aluehallitus		31.08.2026

konsultaatioon, monihuonemallien hyödyntämiseen ja laajemman kuvantamisen järjestämiseen samassa toimipisteessä.

Aloitteessa esitetään, ettei suurempiin yksiköihin siirtymisen perusteena käytetty parempi työvoiman saatavuus perustu näyttöön. Palvelujen kokoamisen toiminnalliset perusteet eivät kuitenkaan rajoitu rekrytointiin. Edellä kuvatut henkilöstön yhteiskäyttöön, toiminnan jatkuvuuteen, konsultointimahdollisuuksiin, monihuonemallien hyödyntämiseen sekä tutkimusten ja laitteiden tarkoituksenmukaiseen käyttöön liittyvät tekijät tukevat palveluverkkoratkaisua riippumatta siitä, missä määrin keskittäminen vaikuttaa henkilöstön rekrytoitavuuteen yksittäisessä toimipisteessä.

Palveluverkon muuttamisessa ei ole kyse suun terveydenhuollon palvelujen poistamisesta palvelupisteiden vaikutusalueella asuivilta. Kiinteissä palvelukeskuksissa annettavaa hoitoa täydennetään liikkuvilla ja siirrettävillä palveluilla, digitaalisilla palveluilla sekä toimintamalleilla, joilla pyritään vähentämään asiakkaan tarvitsemien erillisten käyntien määrää. Palvelukuvauksen mukaan perustason palveluja tuotetaan kivijalkahammashoitoloiden lisäksi liikkuvina ja siirrettävinä palveluina sekä soveltuvin osin digitaalisesti. Siirrettävässä hammashoitohuoneessa voidaan toteuttaa tavanomaisia hammashoitotoimenpiteitä esimerkiksi koulun läheisyydessä. Näiden palvelumuotojen tarkoituksena ei ole korvata kaikissa tilanteissa kiinteissä palvelukeskuksissa annettavaa hoitoa, vaan täydentää palvelukokonaisuutta ja tukea palvelujen saavutettavuutta.

Aloitteessa viitataan Kanta-Hämeen alueellisiin lasten ja nuorten sekä ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmiin vuosille 2025–2028 ja niissä asetettuihin tavoitteisiin palvelujen oikea-aikaisuudesta ja ennaltaehkäisyn tehostamisesta. Nämä tavoitteet eivät sellaisinaan edellytä nykyisen kiinteän palvelupisteverkon säilyttämistä. Oikea-aikaisen hoidon ja ennaltaehkäisyn tavoitteiden toteutumista voidaan edistää palvelukeskusten sekä niitä täydentävien liikkuvien, siirrettävien ja digitaalisten palvelujen muodostamalla kokonaisuudella edellyttäen, että palvelujen tosiasiallinen saatavuus ja saavutettavuus turvataan. Hyvinvointisuunnitelmien tavoitteet tulee ottaa huomioon palveluverkkopäätöksen toimeenpanossa ja palvelujen saatavuuden seurannassa.

Aloitteessa vedotaan myös alueelliseen yhdenvertaisuuteen. Perustuslain 6 §:ssä turvattu yhdenvertaisuus ja hallintolain 6 §:ssä säädetty tasapuolisen kohtelun vaatimus eivät tarkoita sitä, että palvelujen tuotantorakenteen tai fyysisen palveluverkon tulisi olla samanlainen hyvinvointialueen kaikissa osissa. Perustuslain 19 § 3 momentin mukainen

Aluevaltuusto	§ 31	19.05.2026
Aluehallitus	§ 238	08.06.2026
Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 59	25.08.2026
Aluehallitus		31.08.2026

velvollisuus turvata riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut kohdistuu niin ikään palvelujen riittävyyteen ja saatavuuteen, ei tietynlaisen fyysisen palveluverkon säilyttämiseen.

Palveluja voidaan järjestää eri tavoin, jos järjestämistavat perustuvat hyväksyttäviin, objektiivisiin ja palvelujen järjestämisen kannalta merkityksellisiin perusteisiin ja palvelujen yhdenvertainen saatavuus kokonaisuutena turvataan.

Hallinnon oikeusperiaatteiden näkökulmasta olennaista on lisäksi päätöksenteon tasapuolisuus ja johdonmukaisuus. Palveluverkon määrittämisperiaatteet ja niiden perusteella tehty palveluverkkopäätös koskevat koko hyvinvointialuetta. Niistä poikkeamisen yksittäisten palvelupisteiden osalta tulee perustua objektiivisiin ja palvelujen järjestämisen kannalta merkityksellisiin perusteisiin.

Tasapuolisen kohtelun vaatimus ei estä erilaista kohtelua silloin, kun alueiden olosuhteissa, väestön palvelutarpeessa tai palvelujen saavutettavuudessa on objektiivisesti arvioiden merkityksellisiä eroja. Aloitteessa esitetyt pidempiin asiointimatkoihin ja liikenneyhteyksiin liittyvät näkökohdat ovat arvioinnissa merkityksellisiä, mutta ne eivät sellaisinaan osoita, että voimassa olevista koko hyvinvointialuetta koskevista palveluverkon periaatteista tulisi poiketa.

Hallintolain 6 §:n suhteellisuusperiaatteen näkökulmasta palvelujen saavutettavuuteen liittyviin ongelmiin tulee vastata niiden laajuuteen ja luonteeseen nähden tarkoituksenmukaisin keinoin. Saavutettavuuden turvaaminen ei siten lähtökohtaisesti edellytä koko nykyisen kiinteän palvelupisteverkon säilyttämistä, jos palvelujen lainmukainen ja tosiasiallinen saatavuus voidaan turvata palvelukeskusten sekä niitä täydentävien liikkuvien, siirrettävien ja muiden palvelumuotojen muodostamalla kokonaisuudella.

Hallintolain 31 §:n mukaisesti viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä. Palveluverkkopäätöksen muuttamista arvioitaessa on tämän vuoksi tarkasteltava muutoksen vaikutuksia palveluverkon kokonaisuuteen eikä ainoastaan yksittäisen palvelupisteen näkökulmasta. Arvioinnissa merkityksellisiä ovat muun muassa palvelujen saatavuus ja saavutettavuus koko hyvinvointialueella, väestön palvelutarve, henkilöstön saatavuus, toiminnan laatu ja jatkuvuus, laitteiden ja tukipalvelujen käyttö, investoinnit ja kustannukset sekä vaikutukset muiden palvelupisteiden toimintaan.

Aluevaltuusto	§ 31	19.05.2026
Aluehallitus	§ 238	08.06.2026
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 59	25.08.2026
Aluehallitus		31.08.2026

Aloitteessa esitetyt näkökohdat ja asian käsittelyn yhteydessä käytettävissä oleva selvitys eivät osoita sellaisia perusteita, joiden vuoksi aluevaltuuston hyväksymistä koko hyvinvointialuetta koskevista palveluverkon määrittämisperiaatteista ja niiden perusteella tehdystä palveluverkkopäätöksestä olisi tässä vaiheessa perusteltua poiketa. Voimassa oleva ratkaisu perustuu edelleen samoihin palvelujen järjestämistä koskeviin yleisiin periaatteisiin, ja palveluverkon toimeenpano on käynnissä aluevaltuuston päätöksen mukaisesti.

Aloitteessa nostetaan lisäksi esille lasten, kehitysvammaisten, yleissairaiden, ikääntyneiden ja muiden erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden asema sekä se, etteivät kaikki asiakkaat hyödy samalla tavalla pitkistä, useita toimenpiteitä sisältävistä hoitokäynneistä. Näkökohta on aiheellinen. Erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden tarpeet ja tosiasialliset mahdollisuudet käyttää palveluja tulee ottaa huomioon palvelujen suunnittelussa ja palveluverkkopäätöksen toimeenpanossa. Tästä ei kuitenkaan seuraa tarvetta säilyttää kaikkia nykyisiä kiinteitä hammashoitoloita, jos kyseisten asiakkaiden palvelujen tosiasiallinen saatavuus voidaan turvata muilla asianmukaisilla järjestelyillä.

Palveluverkkopäätöksen toimeenpanossa tulee seurata palvelujen tosiasiallista saatavuutta ja saavutettavuutta. Mikäli seurannassa havaitaan, etteivät palvelut jollakin alueella tai jonkin väestöryhmän osalta toteudu lain edellyttämällä tavalla, palvelujen järjestämistapaa tulee arvioida ja ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin. Palvelujen järjestämistavan mahdollinen uudelleenarviointi ei kuitenkaan sellaisenaan edellytä nykyisen kiinteän palvelupisteverkon säilyttämistä.

Edellä esitetyillä perusteilla valtuustoaloitteessa esitettyä vaatimusta kiinteän hammashoitolan säilyttämisestä jokaisessa palvelupisteessä ei ole perusteltua hyväksyä. Suun terveydenhuollon palveluverkon toimeenpanoa jatketaan aluevaltuuston hyväksymien palveluverkon määrittämisperiaatteiden ja palveluverkkopäätöksen mukaisesti. Toimeenpanossa huolehditaan palvelujen lainmukaisesta, yhdenvertaisesta ja tosiasiallisesta saatavuudesta ja saavutettavuudesta koko hyvinvointialueella sekä otetaan huomioon erityistä tukea tarvitsevien asiakasryhmien tarpeet.

Liitteenä on suun terveydenhuollon tulosalueen palvelukuvaus.

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 12.4 § kohta 4

Terveydenhuollon toimialajohtajan päätösesitys

Aluevaltuusto	§ 31	19.05.2026
Aluehallitus	§ 238	08.06.2026
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 59	25.08.2026
Aluehallitus		31.08.2026

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta

1. päättää hyväksyä osaltaan edellä olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen ja esittää sen aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi sekä

2. toteaa osaltaan valtuustoaloitteen käsittelyn päättyneeksi.

Käsittely

Keskustelun aikana Minna Lax teki Sari Auvisen kannattamana seuraavan muutosesityksen: "Esitän, että valtuustoaloite hyväksytään sellaisenaan."

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat käsittelyn pohjana olevaa toimialajohtajan päätösesitystä, äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Minna Laxin muutosesitystä, äänestävät EI. Puheenjohtaja esitti, että äänestys toimitetaan nimenhuutona. Puheenjohtajan esitykset hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Haapanen, Järvinen, Kranni, Närkki, Salmi, Viitanen) ja 6 EI-ääntä (Abouessa, Auvinen, Kautto, Lax, Räsänen, Saksala). Äänen mennessä tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisi. Puheenjohtaja totesi Minna Laxin muutosesityksen tulleen hylätyksi ja toimialajohtajan pohjaesityksen tulleen terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunnan päätökseksi.

Päätös

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta hyväksyi päätösesityksen.

Suun terveydenhuollon tulosaluejohtaja Laura Nikkarila oli asiantuntijana läsnä kokouksessa esittelemässä valtuustoaloitteeseen laadittua vastausta, ja hän poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluevaltuusto	§ 31	19.05.2026
Aluehallitus	§ 238	08.06.2026
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 59	25.08.2026
Aluehallitus		31.08.2026

Aluehallitus 31.08.2026
3908/00.01.03.00/2026

Valmistelija

toimialajohtaja Jussi Savola, puh. 040 330 5512,
jussi.savola(at)omahame.fi

Selostus

Aluevaltuuston kokouksessa 19.5.2026 jätettiin valtuustoaloite, jossa esitetään, että jokaisessa palvelupisteessä säilytetään kiinteä hammashoitola ja pääsy kiireettömään hammashoittoon. Aluehallitus päätti 8.6.2026 § 238 lähettää aloitteen terveydenhuollon toimialalle valmisteltavaksi.

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta käsitteli aloitteen 25.8.2026. Lautakunta päätti äänestyksen jälkeen äänin 6–6 puheenjohtajan äänen ratkaistessa hyväksyä toimialajohtajan päätösesityksen mukaisesti osaltaan valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen ja esittää sen edelleen hyväksyttäväksi.

Lautakunnalle valmistellussa vastauksessa on arvioitu aloitteessa esitettyjä palvelujen saatavuuteen ja saavutettavuuteen, yhdenvertaisuuteen, henkilöstöön, erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden asemaan sekä hyvinvointisuunnitelmien tavoitteisiin liittyviä näkökohtia. Lisäksi siinä on arvioitu palveluverkkoratkaisua sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 4 §:n sekä perustuslain ja hallintolain mukaisten yhdenvertaisuuden, tasapuolisen kohtelun, suhteellisuuden ja asian riittävän selvittämisen vaatimusten näkökulmasta.

Vastauksessa todetaan, ettei lainsäädäntö edellytä nykyisen kiinteän palvelupisteverkon säilyttämistä, vaan palveluverkon arvioinnissa olennaista on palvelujen muodostama kokonaisuus sekä palvelujen tosiasiallinen ja yhdenvertainen saatavuus ja saavutettavuus. Aluevaltuuston vuonna 2024 hyväksymä palveluverkkopäätös perustuu koko hyvinvointialuetta koskeviin palveluverkon määrittämisperiaatteisiin. Palvelujen kokoamista suurempiin yksiköihin tukevat taloudellisten näkökohtien lisäksi henkilöstön yhteiskäyttö, toiminnan jatkuvuus sekä tilojen, laitteiden ja tukipalvelujen tarkoituksenmukainen käyttö.

Lautakunnalle valmistellun vastauksen johtopäätöksenä on, etteivät aloitteessa esitetyt näkökohdat ja asiassa käytettävissä oleva selvitys osoita sellaisia perusteita, joiden vuoksi koko hyvinvointialuetta koskevista palveluverkon määrittämisperiaatteista ja niiden perusteella tehdystä palveluverkkopäätöksestä olisi perusteltua poiketa. Palveluverkon toimeenpanossa tulee kuitenkin seurata palvelujen tosiasiallista

Aluevaltuusto	§ 31	19.05.2026
Aluehallitus	§ 238	08.06.2026
Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 59	25.08.2026
Aluehallitus		31.08.2026

saatavuutta ja saavutettavuutta sekä ottaa huomioon erityistä tukea tarvitsevien asiakasryhmien tarpeet.

Edellä esitetyillä ja lautakunnan hyväksymässä vastauksessa tarkemmin kuvatuilla perusteilla aluevaltuuston palveluverkkopäätöstä ei ole perusteltua muuttaa valtuustoaloitteessa esitetyllä tavalla.

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 12.4 § kohta 4

Hyvinvointialuejohtajan päättösesitys

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä osaltaan edellä olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen ja
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto
 - a. hyväksyy vastauksen valtuustoaloitteeseen;
 - b. päättää, ettei 9.4.2024 tehtyä palveluverkkopäätöstä muuteta valtuustoaloitteessa esitetyllä tavalla ja
 - c. toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Täytäntöönpano Päättösesitys / aluevaltuusto

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero Otsikko

10 Suun terveydenhuolto tulosalueen palvelukuvaus

Aluehallitus

31.08.2026

300**Hyvinvointialueesta annetun lain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset**

Aluehallitus 31.08.2026

Hyvinvointialueesta annetun lain 97 §:n mukaan aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja, hyvinvointialuejohtaja ja hallintosäännössä määrätty hyvinvointialueen viranhaltija voivat ottaa aluehallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty aluehallituksen alaisen viranomaisen tai aluehallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Hyvinvointialueen hallintosäännön 32 §:n mukaan asian ottamisesta aluehallituksen käsiteltäväksi voi päättää aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja ja hyvinvointialuejohtaja.

Hallintosäännön 33 §:n mukaan aluehallituksen alaisen viranomaisen on ilmoitettava aluehallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista aluehallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Viranhaltijoiden päätösluettelo on liitteenä. Päätösasiakirjat ovat nähtävillä hyvinvointialueen verkkosivuilla osoitteessa:
https://kantahameenhva.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=official_frames

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää, ettei se käytä otto-oikeutta edellä mainittuihin päätöksiin.

Päätös**Täytäntöönpano**

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Oheismateriaali

Otsikko
Päätösluettelo 24.8.2026

Aluehallitus

31.08.2026

301**Muut asiat**

Aluehallitus 31.08.2026

Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle on saapunut seuraavat kirjeet:

- Riihimäen kaupunginhallituksen pöytäkirjanote 15.6.2026 § 182; Kanta-Hämeen kuntien, Hämeen liiton ja Kanta-Hämeen hyvinvointialueen strateginen yhteistyösopimus
- Janakkalan kunnanhallituksen pöytäkirjanote 15.6.2026 § 175; Hyvinvointialueen, kuntien ja Hämeen Liiton strategisen yhteistyösopimuksen hyväksyminen ja edustajien nimeäminen työryhmiin ja foorumeihin
- Ypäjän kunnanhallituksen pöytäkirjanote 16.6.2026 § 104; Kanta-Hämeen strateginen yhteistyösopimus
- Riihimäen kaupunginjohtajan viranhaltijapäätös 22.6.2026 21/2026; Edustajien nimeäminen (Kanta-Hämeen kuntien, Hämeen liiton ja Kanta-Hämeen hyvinvointialueen strateginen yhteistyösopimus)
- Hattulan kunnanhallituksen pöytäkirjanote 29.6.2026 § 143; Kanta-Hämeen kuntien, Hämeen liiton ja Kanta-Hämeen hyvinvointialueen strateginen yhteistyösopimus
- Jokioisten kunnanhallituksen pöytäkirjanote 29.6.2026 § 119; Kanta-Hämeen kuntien, Hämeen liiton ja Kanta-Hämeen hyvinvointialueen strateginen yhteistyösopimus
- Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto 13.8.2026; Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto Sisä-Suomen yhteistyöalueen (YTA) yhteistyösopimusluonnoksesta
- Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallituksen pöytäkirjanote 18.8.2026 § 179; DigiFinland Oy:n osakassopimuksen ja nimitysvaliokunnan työjärjestyksen muuttaminen
- Lopen kunnanjohtajan viranhaltijapäätös 20.8.2026 17/2026; Korjaus päätökseen 16 / 18.8.2026, Edustajien nimeäminen (Kanta-Hämeen kuntien, Hämeen liiton ja Kanta-Hämeen hyvinvointialueen strateginen yhteistyösopimus)

Aluehallitus

31.08.2026

**Hyvinvointialuejohtajan
päättösesitys**

Aluehallitus päättää merkitä muut asiat tiedoksi.

Päätös**Täytäntöönpano**

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Oheismateriaali**Otsikko**

Riihimäen kaupunginhallituksen pöytäkirjanote 15.6.2026 § 182

Janakkalan kunnanhallituksen pöytäkirjanote 15.6.2026 § 175

Ypäjän kunnanhallituksen pöytäkirjanote 16.6.2026 § 104

Riihimäen kaupunginjohtajan viranhaltijapäätös 22.6.2026 21/2026

Hattulan kunnanhallituksen pöytäkirjanote 29.6.2026 § 143

Jokioisten kunnanhallituksen pöytäkirjanote 29.6.2026 § 119

Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto 13.8.2026

Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallituksen pöytäkirjanote
18.8.2026 § 179

Lopen kunnanjohtajan viranhaltijapäätös 20.8.2026 17/2026